

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Savivaldybės biudžetinė įstaiga, Vytauto Didžiojo a. 1, 39143 Pasvalys,
tel. (8 451) 54 034, faks. (8 451) 54 130, el. p. kontrole@pasvalys.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620240.

Pasvalio rajono Grūžių vaikų globos namų
direktoriui

PASVALIO RAJONO GRŪŽIŲ VAIKŲ GLOBOS NAMŲ AUDITO IŠVADA

2011 m. gegužės 2 d. Nr. AI–11

Pasvalys

Audito metu mes vertinome Pasvalio rajono Grūžių vaikų globos namų (toliau – Globos namų) 2010 metų metinių finansinių bei biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir kitų ataskaitų duomenis bei Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams per 2010 metus.

Vadovybės atsakomybė

Globos namų direktorius yra atsakingas už finansinių bei biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir kitų ataskaitų parengimą ir pateikimą, Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga, remiantis atliktu auditu, pareikšti nuomonę dėl metinių finansinių bei biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir kitų ataskaitų bei Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo ir jų naudojimo įstatymo nustatytiems tikslams.

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus, kuriuose nustatyta, kad auditą planuoti ir atlikti taip, kad gautume pakankamą užtikrinimą dėl finansinių, biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir kitų ataskaitų duomenų tinkamo ir teisingo pateikimo, Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams. Audito metu dėl Grūžių vaikų globos namų veiklos buvo ribojama mūsų darbo apimtis, todėl negalėjome surinkti įrodymų, kuriais pagrįstume apskaitos sistemos ir vidaus kontrolės, finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir kitų ataskaitų parengimo ir pateikimo. Audito metu surinkome įrodymus kuriais pagrindėme Grūžių globos namų savivaldybės lėšų ir turto

valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams vertinimus. Tikime, kad atliktas auditas suteikia pakankamą pagrindą mūsų nuomonei pareikšti.

Šioje audito išvadoje vartojamos sąvokos: **VSAFAS** – viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas; **VSS** – viešojo sektoriaus subjektas, **VSAKIS** - viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacine sistema.

Atsisakymo pareikšti nuomonę dėl finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir kitų ataskaitų duomenų pagrindas:

1. Apie 70 proc. neteisingai apskaičiuoto darbo užmokesčio darbuotojams: taikytas neteisingas tarnybinio atlyginimo koeficientas, neteisingai apskaičiuojamas darbo užmokestis už darbą naktį ir švenčių dienomis, nesant pagrindo priskaičiuoti priedai, neteisingai arba neapskaičiuoti direktoriaus įsakymu skirti priedai, neteisingai apskaičiuojamas darbo užmokestis už dirbtas dienas, neatsižvelgiama į nedirbtą laiką dėl ligos, neteisingai apskaičiuotas darbo užmokestis už mokymosi atostogas viršijančias 30 kalendorinių dienų, neteisingai nustacius atostogų darbo dienų skaičių, klaidingai apskaičiuoti atostoginiai, neteisingai apskaičiuotas vidutinis darbo užmokestis ir kt. Nustatyta vyr. buhalteriu permokėtų darbo užmokesčio sumų (žr. ataskaitos 3, 5 pastebėjimai).

2. Atliekant patikrinimą Pasvalio rajono Grūžių vaikų globos namuose, nustatyta nusikalstamos veikos požymių, medžiaga perduota Pasvalio rajono apylinkės prokuratūrai (žr. ataskaitos 6 pastebėjimas).

3. Globos namuose nevedama Didžioji knyga, asignavimų, kasinių ir faktinių išlaidų knyga, nevedami globos (rūpybos) išmokų vaikams, gaunamų iš valstybės biudžeto lėšų apskaitos registrai (M/O Nr.6 –Atsiskaitymų su įvairiomis įstaigomis ir organizacijomis suvestinis žiniaraštis, M/O Nr. 2 – banko registras ir kiti). Apskaitos registrų duomenys neatitinka pirminių apskaitos dokumentų (žr. ataskaitos 7 pastebėjimas).

4. Nuo išmokamų A klasės pajamų nebuvo išskaitomas 15 proc. pajamų mokestis, nepervedamas ir nedeklaruojamas VMI, neapskaitytas kreditorinis išskolinimas, nuomojamas turtas neapskaitytas nebalansinėje sąskaitoje (žr. ataskaitos 9 pastebėjimas).

5. Inventorizacijos taisyklių 4 punkto nuostatomis, biudžetinės įstaigos privalo inventorizuoti skolas (mokėtinas ir gautinas), išpareigojimus – ne rečiau kaip kartą per metus ir ne anksčiau kaip ataskaitinių metų lapkričio 30 dieną, maisto produktus privalo inventorizuoti ne rečiau kaip kartą per ketvirtį. Vadovaujantis 60 punkto nuostatomis, kasmet įmonės turėtų suderinti tarpusavio skolų sumas ir įforminti tai suderinimo aktu. Globos namuose 2009, 2010 metais nebuvo atlikta skolų inventorizacija, skolos nebuvo suderintos. Globos namuose maisto produktų inventorizacija neatliekama kartą per ketvirtį (žr. ataskaitos 10 pastebėjimas).

6. Globos namai naudojami valstybinės žemės sklypu, esančiu po pastatais ir jų priklausiniais, kuris neapskaitytas Globos namų apskaitos registruose (žr. ataskaitos 11 pastebėjimas).

7. Buhalterinių sąskaitų likučių perkėlimo vertinimui Globos namai pateikė buhalterinių sąskaitų likučių perkėlimo penkis priedus, kurių vertinti negalime, nes perkeliant duomenis iš vieno priedo į kitą nustatyta daug netikslumų. Dėl nevedamos Didžiosios knygos, dėl nevedamų apskaitos registru, negalime pasisakyti apie Išlaidų balanso duomenų teisingumą, negalime vertinti buhalterinių sąskaitų perkėlimo į naujojo sąskaitų plano sąskaitas, negalime pasisakyti apie pradinės finansinės būklės ataskaitos teisingumą. Globos namuose buvo atlikta metinė inventorizacija, tačiau perkeliant likučius nebuvo atliktas perkeltų sąskaitų likučių įvertinimas pagal VSAFAS: nebuvo vertintas ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nuvertėjimas, nebuvo atlikta kiekvieno darbuotojo nepanaudotų kasmetinių atostogų dienų inventorizacija, nebuvo apskaičiuotas sukauptų atostoginių sumos. Administracijos Finansų skyriui pateikta pradinė finansinės būklės ataskaita neteisinga, nes užpildyta tik ataskaitos A, B, C dalys, („Turtas“), o D, E, F, G („Finansavimo sumos, įsipareigojimai, grynojo turto ir mažumos dalis“) neužpildytos (žr. ataskaitos 13-17 pastebėjimai).

8. Vadovaujantis 7-ojo VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“¹ 22 punkto nuostatomis, pradinė finansinės būklės ataskaita pagal VSAFAS teikiama kartu su pirmuoju tarpinių finansinių ataskaitų rinkiniu ir pirmuoju metinių ataskaitų rinkiniu. Globos namai nepateikė pradinės finansinės būklės ataskaitos kartu su pirmuoju metinių ataskaitų rinkiniu. Atsižvelgiant į tai, kad nepateikta pradinė finansinės būklės ataskaita, kurios duomenų negalime patikrinti dėl Globos namuose netvarkomos Didžiosios knygos ir kitų apskaitos registru, taip pat negalime pasisakyti apie finansinės būklės ataskaitą pagal 2010 m. gruodžio 31 d. duomenis (žr. ataskaitos 18 pastebėjimas).

9. Globos namų apskaitos politikoje nėra nustatyto reikšmingumo kriterijaus, kuriuo vadovaujantis informacija pateikiama aiškinamajame rašte. Aiškinamajame rašte nepilnai atskleista informacija, kuri padėtų finansinių ataskaitų informacijos vartotojams suprasti Globos namų finansines ataskaitas (žr. ataskaitos 19-20 pastebėjimai).

10. Globos namuose buvo atlikta metinė inventorizacija, tačiau nebuvo vertinta, ar turtas turi nuvertėjimo požymių. Globos namai neatliko darbuotojų nepanaudotų kasmetinių atostogų dienų inventorizacijos, neapskaičiavo išmokų už atostogas sumos, apskaitoje neįregistravo ir finansinės būklės ataskaitoje nenurodė sukauptų gautinų sumų ir mokėtinų įsipareigojimų (žr. ataskaitos 21-22 pastebėjimai).

---

¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. vasario 8 d. įsakymas Nr. 1K-058 (Žin., 2008, Nr. 20-742).

11. Globos namai interneto svetainėje nepateikė I-III ketv. ataskaitų rinkinių kaip tai numato teisės aktai (žr. ataskaitos 23 pastebėjimas).

12. Finansų ministro įsakymu 2011 m. balandžio 19 d. patvirtintas Konsolidavimo tvarkos aprašas. Rengiant finansinių ataskaitų rinkinį nebuvo aišku, kokia papildoma informacija turės būti atskleista ir kokie veiksmai atlikti. Mes negalime pasisakyti ar rengiant ir pateikiant metinį finansinių ataskaitų rinkinį visi veiksmai atlikti ir informacija atskleista (žr. ataskaitos 24 pastebėjimas).

13. Globos namai nevedė kasinių išlaidų knygos, todėl negalime pasisakyti apie sudarytų Biudžeto vykdymo ataskaitų teisingumą (žr. ataskaitos 25 pastebėjimas).

14. Globos namai nesivadovavo Valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių nuostatomis, Pasvalio rajono savivaldybės administracijos Finansų skyriui nepateikė aiškinamojo rašto, kuris yra metinio ataskaitų rinkinio sudedamoji dalis ir biudžeto vykdymo ataskaitas sudarė litais (žr. ataskaitos 26 - 27 pastebėjimai).

15. Globos namai nesivadovavo Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 33 straipsnio nuostatomis, interneto svetainėje nepaskelbė tarpinių I-III ketv. biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių (žr. ataskaitos 28 pastebėjimas).

Atsisakymas pareikšti nuomonę dėl finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir kitų ataskaitų duomenų:

Dėl ankstesnėse pastraipose išdėstytų dalykų, kurie sudaro atsisakymo pareikšti nuomonę pagrindą, atsisakome pareikšti nuomonę dėl Pasvalio rajono Grūžių vaikų globos namų 2010 metų metinių finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir kitų ataskaitų duomenų.

Neigiamos nuomonės dėl savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymo nustatytiems tikslams pagrindas:

1. Nesivadovaujant Darbo kodekso nuostatomis, nesant išankstinio pranešimo ir darbuotojo raštiško sutikimo, buvo pakeistos darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygos (žr. ataskaitos 1 pastebėjimas).

2. Globos namų darbuotojams nustatyti nepagrįstai aukšti arba žemi tarnybinių atlyginimų koeficientai (žr. ataskaitos 2 pastebėjimas).

3. Darbo kodekso nuostatomis, darbo užmokestis mokamas ne rečiau kaip du kartus per mėnesį, o jei yra raštiškas darbuotojo prašymas, - kartą per mėnesį. Darbuotojų darbo sutartyse numatyta, kad atlyginimai Globos namuose mokami 2 ir 20 mėnesio dienomis. Darbo užmokestis darbuotojams mokamas vieną kartą per mėnesį, tačiau Globos namai nepateikė darbuotojų raštiškų prašymų dėl darbo užmokesčio mokėjimo vieną kartą per mėnesį. Nustatyta, kad darbo užmokestis

darbuotojams išmokamas nesilaikant Darbo sutartyje nustatytų terminų (žr. ataskaitos 4 pastebėjimas).

4. Audito metu nustatyta, kad Globos namams skirtos globos (rūpybos) išmokų vaikams lėšos buvo naudojamos Metodikoje nenumatytoms išlaidoms apmokėti: darbuotojų darbo užmokesčio išmokėjimui, gyventojų pajamų mokesčiui, VSD įmokoms sumokėti (žr. ataskaitos 8 pastebėjimas).

5. Globos namuose valstybės biudžeto lėšos naudojamos Viešųjų darbų įgyvendinimo ir finansavimo sutartyje nenumatytiems darbams, neteisėtai nustatytas didesnis nei numatyta darbo užmokesčio dydis. Savivaldybė nevykdė įsipareigojimo tikrinti, kaip darbdavys naudoja vešiesiems darbams skirtas lėšas ir įgyvendina viešuosius darbus (žr. ataskaitos 12 pastebėjimas).

Neigiama nuomonė dėl savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymo nustatytiems tikslams:

Mūsų nuomone, dėl neigiamos nuomonės pagrindą sudarančių dalykų poveikio Pasvalio rajono Grūžių vaikų globos namai 2010 metais Savivaldybės lėšas ir turtą valdė, naudojo ir disponavo jais reikšmingais atžvilgiais neteisėtai ir ne įstatymų nustatytais tikslais.

Audito išvada pateikta kartu su audito ataskaita.

Kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji specialistė

Ilma Paliukėnaitė